

dle obsahu rozsudku prvního soudu činy, o něž jde v tomto případě, byly spáchány vesměs v roce 1929, odsouzení pro jiné trestné činy, na něž odvolací soud poukazuje, stalo se však p o z d ě j i, totiž dne 1. října 1930. Odepření podmíněného odkladu trestu nelze tedy odůvodnit v tomto případě ustanovením § 2 zák. č. 562/1919 sb. z. a n. a jest řešiti tuto otázku s hlediska § 1 odst. 1 cit. zák., jak to učinil soud první stolice.

Čís. 4686.

Spoluvina na krádeži.

Návod a pomoc jsou rovnocenné formy viny a každá z nich naplňuje již sama o sobě pojem spoluviny.

Záleží-li přispění k bezpečnému vykonání zlého skutku jen v úmyslném opatření prostředků, předpokládá pojem trestné pomoci po stránce objektivní, že prostředek byl hlavnímu pachateli skutečně odevzdán.

Po stránce subjektivní předpokládá trestná pomoc, že spoluvinník ví o zlém úmyslu hlavního (přímého) pachatele a jedná v úmyslu, by známý mu úmysl hlavního pachatele byl uskutečněn. Není třeba, by spoluvinník měl (v době trestné pomoci) přesnou představu o zločinu hlavním pachatelem zamýšleném ve všech podrobnostech, nanejvýš pokud jde o jeho předmět, rozsah, místo a čas; stačí, že si představuje skutek chystaný hlavním pachatelem v hlavních rysech, opodstatňujících určitou trestní skutkovou podstatu, že ví, že osobou, které jest nápomocen, bude poškozen (ohrožen) statek, který je z druhu právních statků trestním zákonem chráněných, jednáním (opomenutím), které je z druhu jednání (opomenutí) trestním zákonem stíhaných.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1933, Zm I 304/31.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 18. prosince 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže, podle §§ 5, 171, 173, 174-II c) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Rozsudek dává stěžovateli za vinu spoluvinu na zločinu krádeže jednak ve způsobu návodu, jednak ve způsobu trestné pomoci. Obě formy viny jsou rovnocenné a každá z nich naplňuje již sama o sobě pojem spoluviny. Zmatečnost rozsudku podle čís. 9 a) dolíčila by tedy stížnost po zákonu jen, kdyby dokázala právní mylnost i rozsudečného předpokladu návodu, i rozsudečného předpokladu trestné pomoci stěžovatele na podkladě všech skutečností napadeným rozsudkem zjištěných a pro zrušovací soud při hmotněprávním přezkoumání rozsudku podle § 288 tr. ř. závazných. Proto nemůže závěru, že zmateční důvod § 281 čís. 9 a) tr. ř. není po zákonu a není tedy vůbec proveden, brá-

nití zákonně dokázaná důvodnost jen námitky, že předpoklad návodu stěžovatelova, předpoklad rozsudečné věty, že stěžovatel krádeže jí vymezené nastrojil a k nim úmyslně podnět dal, nedoznal v rozhodovacích důvodech skutkového opodstatnění, nanejvýš když skutečnosti rozhodovacími důvody v tomto směru jediné zjištěné, že stěžovatel klíče, jimiž krádeže byly spáchány, objednal a zloději předal, nelze stěžovateli přičítati také jako utvrzování zloděje ve zločinném úmyslu, jelikož je právní význam skutečností těch vyčerpán již tím, že byly stěžovateli přičítány jako pomáhání zloději úmyslným opatřením prostředků a přispěním k bezpečnému vykonání krádeží.

I trestná pomoc předpokládá po stránce subjektivní, že spoluvinník ví o zlém úmyslu hlavního (přímého) pachatele a jedná v úmyslu, by známý mu úmysl hlavního pachatele byl uskutečněn. Avšak sama stížnost uznává — a to (viz nálezy čís. 473, 3812, 3448, 3464 sb. n. s.) správně — že není třeba, by měl spoluvinník (v době trestné pomoci) přesnou představu o zločinu hlavním pachatelem zamýšleném ve všech podrobnostech, nanejvýš pokud jde o jeho předmět, rozsah, místo a čas; stačí, že si představuje skutek chystaný hlavním pachatelem v hlavních rysech opodstatňujících určitou trestní skutkovou podstatu, že ví, že osobou, již jest nápomocen, bude poškozen (ohrožen) statek, jenž jest z druhu právních statků trestním zákonem chráněných, jednáním (opomenutím), které jest z druhu jednání (opomenutí) trestným zákonem stíhaných. Proto jest subjektivní stránka rozsudečného předpokladu o trestné pomoci stěžovatelově dostatečně opodstatněna závěrem rozhodovacích důvodů, že vůle stěžovatelova čelila (směřovala) k tomu, by bezprostředního pachatele při zamýšlené jím krádeži podporoval a jemu byl nápomocen. Tohoto závěru (skutkového zjištění) nedbá stížnost, vytýká-li rozsudku, že pokládá za dostatečný dolus eventualis, neuvědomujíc si patrně ani správný smysl a význam předpokladů, z nichž dotýčný závěr rozhodovacích důvodů odvozen, t. j. předpokladů, že stěžovatel m u s e l věděti, že každý, kdo se dostane v držení tajných klíčů (rozuměj klíčů, o nichž majitel pokladny neví), může jich z n e užítí, a to jen k e krádeži peněz z pokladny, ke které se klíče hodí, že obžalovaný při objednávce klíčové soupravy věděl, že souprava může sloužiti j e n k účelům nekalým a trestným, a že obžalovanému bylo známo, že těmito klíči může býti j e n na pokladně městského úřadu v M. spáchán z l o d ě j s k ý útok.

Po stránce objektivní předpokládá pojem trestné pomoci, je-li — jak v souzené trestní věci — přispění k bezpečnému vykonání zlého skutku shledáno jen v úmyslném opatření prostředků, že prostředek byl hlavnímu pachateli skutečně odevzdán, a to tím spíše, že odpovědnost pomocníka je vázána podmínkou, že hlavní pachatel dopustil se při nejmenším skutku, jenž opodstatňuje pokus dotčeného trestného činu. Než názorem tím řídí se i napadený rozsudek. Stížnost namítá ovšem, že rozsudek spatřuje trestnou pomoc stěžovatele v pouhé objednávce dotčených klíčů, protože prý není skutečné odevzdání klíčů zjištěno rozhodovacími důvody, jež vyslovují, že (další) osud soupravy

klíčů, která poštou obžalovanému byla doručena, zůstal naprosto nevysvětlen, a jinde, že obžalovaný klíče (objednal, později převzal) a »pravděpodobně« dále předal. Námitka neobstojí. Netřeba stížnosti připomenouti, že přesvědčení, jehož projevem jsou zjišťovací výroky rozsudku, nerovná se, neb alespoň nemůže se vždy rovnati naprosté jistotě, a jest zpravidla jen předpokladem vysokého stupně pravděpodobnosti zjištěné a nepravděpodobnosti opačné skutečnosti (události nebo nedostatku ji). Neboť smysl a podklad té které části rozhodovacích důvodů lze správně poznati jen výkladem, který dbá i ostatního obsahu rozsudku a souvislosti jednotlivých jeho částí. Napadený rozsudek zjišťuje, že souzené tři krádeže byly provedeny jen pomocí soupravy klíčů, jež byly stěžovateli k jeho objednávce továrnou pokladen zaslány, a vyslovuje, že podezření proti stěžovateli z přímého pachatelství je značné, nestačí však ještě daleko k úplnému důkazu (srovnej k tomu úvahy rozsudku o dobách krádeží), že soud proto nemohl dospěti ku nezvratnému přesvědčení, že souzené tři krádeže nebo některé z nich spáchal výlučně a jediné stěžovatel, a že proto nebyl stěžovatel uznán vinným podle obžaloby, totiž jako přímý pachatel, že však soud shledal ve zjištěném jednání stěžovatelově pouze zločin spoluviny na zločinu vyličené krádeže. V souvislosti s těmito výroky jest jasný smysl věty rozhodovacích důvodů o osudu soupravy klíčů ten, že nemohlo býti vysvětleno nebo třeba zjištěno, zda klíče ty zůstaly v ruce stěžovatelových nebo byly jím před anebo mezi souzenými krádežemi odevzdány jiné osobě. Ze souvislosti s těmito částmi rozhodovacích důvodů jest patrný a zřejmý též účel slova »pravděpodobně« v druhé z vět stížností zdůrazňovaných a správný smysl celé věty té. By zabránil výtce vnitřního rozporu rozsudku, zjednal soud vsunutím slova »pravděpodobně« v projev závěru, že klíče byly stěžovatelem předány jiné osobě, jež pak provedla souzené krádeže, soulad mezi tímto závěrem a podezřením v rozsudku vysloveným, že krádeže spáchal sám stěžovatel, a je tudíž dotčenou větou zjištěno, že stěžovatel klíče objednal, převzal a, jestliže souzené krádeže nespáchal sám, i dále předal. Tím, že soud omezil takto vyznačenou eventualitou své jinak nezvratné přesvědčení, že stěžovatel odevzdal klíče, jimiž krádeže spáchány, osobě, jež pak krádeže spáchala, nepozbylo přesvědčení to způsobivosti býti podkladem výroku o vině stěžovatelově. Odpovědnost přímého pachatele zásadně není menší než odpovědnost pomocníka — srovnej § 5 tr. zák. — a v této trestní věci spatřoval dokonce soud (a to správně) v pouhé pomoci mírnější stupeň viny (viz slovo »pouze« v nahoře z rozsudku citované větě). Vytýká-li stížnost v této souvislosti současně — poukazujíc ke zmatečnému důvodu čís. 5 § 281 tr. ř. —, že nejsou rozsudkem uvedeny žádné důvody pro to, že stěžovatel klíče předal, stačí podotknouti, že závěr ten plyne logicky nutně z výroků nahoře z rozsudku opakovaných, jimiž jest závěr takto náležitě odůvodněn. Nedbajíc rozsudečného zjištění, že stěžovatel předal klíče pachateli krádeží, a odvozujíc nedostatek opodstatnění objektivní známky pojmu trestné pomoci a tím i beztrestnost stěžovatele z opačného své-

mocného předpokladu, že předání klíčů zjištěno není, neprovádí stížnost zmateční důvod čis. 9 a) § 281 tr. ř. po zákonu a jest ji pokládati za po stránce té vůbec neprovedenou.

Čís. 4687.

Účinek zprávy (§ 18 zák. na ochr. rep.) nelze posuzovati jen podle dojmu, jaký zpráva vyvolá u přímých a prvých posluchačů ve chvíli, kdy jest pronášena pachatelem, nýbrž je třeba míti na zřeteli i ony možné následky, jež nastanou ještě u dalších osob, k nimž za postupného rozšiřování pachatelem podníceného bude zpráva snad ještě přenesena (zpráva v hospodě sdělená pronikne vypravováním hostů v širší kruhy obyvatelstva).

(Rozh. ze dne 11. dubna 1933, Zm II 302/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 1. června 1931, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 18 čis. 1 a 2 zákona ze dne 19. března 1923, č. 50 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek první stolice jen, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 18 čis. 1 a 2 — správně jde ovšem v § 18 č. 1 o »přestupek« — zákona na ochranu republiky, a vytýká mu zmatečnost podle čis. 9 a) § 281 tr. ř. dovozujíc, že souzené projevy nemohly býti způsobily vážně znepokojiti obyvatelstvo S-a nebo poškoditi veřejný pořádek, protože stěžovatel byl napilý, mluva jeho byla nejasná, nesrozumitelná, a jeho chování bylo takové, že při nejmenším jeho vyhrůžky nebyly pojímány vážně několika málo osobami, které byly při souzených projevech přítomny, a jimž nebyl stěžovatel znám a pro něž byla napilost stěžovatelova zjevná (poznatelná). K vývodům stížnosti nelze se přidati. Účinek zprávy nelze — jak už dovozeno v nálezu čis. 4010 sb. n. s. — posuzovati jen podle dojmu, který zpráva vyvolá u přímých a prvých posluchačů ve chvíli, kdy jest pronášena pachatelem, nýbrž je třeba míti na zřeteli i ony možné následky, jež nastanou ještě u dalších osob, k nimž za postupného rozšiřování pachatelem podníceného bude zpráva snad ještě přenesena. Tím méně byla rozsudečnemu předpokladu způsobilosti souzené zprávy vyvolati ony účinky na závalu zjištěná skutečnost, že jeden z přítomných hostů nebral řeči stěžovatelovy vážně; zjišťujeť rozsudek, že ostatní přítomní se nad projevy stěžovatelovými rozčilovali, a v záznamech o výpovědi svědka Jaroslava R-e není opory pro tvrzení stížnosti, že rozčilení tohoto svědka mělo svou příčinu teprve v tom, že stěžovatel chtěl se státi k mírné domluvě svědka útočným, přesněji počal se kasati na svědka mu domlouvajícího a naň se obořil. Onomu